

Література:

1. «Про банки і банківську діяльність» // Закон України від 07.12.2000 р. №2121 – III // зі змінами 15.11.2016 р.
2. Барановський О. Іноземний капітал на ринках банківських послуг України // Вісник Національного банку України. - №9. - 2015. – С. 12-20.
3. Довідник діючих банківських установ України [Електронний ресурс] // Національний банк України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: Довідник діючих банківських установ України [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua>
4. Корнилюк Р. Українські банки в тенетах іноземного капіталу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrrudprom.com>
5. Корнилюк Р. Українські банки в тенетах іноземного капіталу [Електронний ресурс] / Р. Корнилюк // Економічна правда. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.epravda.com.ua>
6. Костюк О. Іноземний капітал у банківському секторі України в контексті трансформації моделі бізнесу європейських банків / О. Костюк, О. Костюк // Вісник Національного банку України. - № 6. - 2014. - С. 28-35.
7. Лютий І.О. Вплив фінансового сектору на функціонування економічної системи / І.О. Лютий, С.В. Міщенко // Фінанси України. – 2016. – №3. – С. 14-28.
8. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
9. Смовженко Т. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи в умовах євроінтеграції України. Організаційний аспект / Т. Смовженко, О. Другов // Вісн. Нац. банку України. - 2005. - С. 34-37.
10. Шелюдько Н. М. Проблеми капіталізації державних банків України та шляхи їх вирішення / Н. М. Шелюдько // Економіка і прогнозування. – 2015. – №3. – С. - 56.

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОНЯТТЯ

Савастєєва О.М.

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Селєзньова А.М.

студентка 4 курсу, напрям підготовки «Фінанси та кредит»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Необхідність вирішення завдання ефективної боротьби з корупцією, децентралізація державної влади та обрання євроінтеграційного вектору розвитку української держави надали найбільшій актуальності питанню підвищення прозорості державних фінансів.

Прозорість бюджету та бюджетного процесу є обов'язковим підґрунтям побудови та ефективного функціонування демократичного суспільства. Забезпечення прозорості бюджету дозволяє соціально активній частині громадськості, що представляє інтереси різних верств населення, мати дійсну

уяву про альтернативи управлінських рішень в бюджетній сфері і здійснювати вплив на органи влади, активно захищаючи свої громадянські права. У більш широкому розумінні прозорість бюджету надає наступні переваги:

- дозволяє кожному громадянину розуміти мову і дані бюджетного процесу, а також бачити послуги, надані за рахунок зібраних податків;
- дає можливість представникам влади враховувати громадську думку при прийнятті остаточних бюджетних рішень щодо основних напрямків розподілу видатків;
- дозволяє громадськості визначати якість бюджетних рішень на стадії прийняття та слідкувати за їх виконанням;
- підвищує ступінь довіри населення до місцевих органів влади, тому що передумовою громадської підтримки є насамперед розуміння дій владних структур.

Проблема прозорості (транспарентності) різних сфер фінансових відносин у суспільстві розглядається досить тривалий час. Так, питання прозорості бізнесу практично вирішувалися починаючи з 70-х років ХХ століття в зв'язку з розвитком теорії та практики корпоративного управління. Основоположником концепції транспарентності вважається Роберт Лукас, який у 1976 році у своїй праці «Економічна оцінка політики: критика» розглянув взаємозв'язок економічних рішень та очікувань ринкових агентів [1].

Набагато більший досвід розбудови та функціонування інституту транспарентності мають розвинені західні країни.

До вагомих міжнародних стандартів, що містять питання підвищення бюджетної прозорості, належать рекомендації Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо Найкращої практики транспарентності бюджету (OECD Best Practice for Budget Transparency) [2].

Ця авторитетна міжнародна організація у зазначеному документі під бюджетною прозорістю розуміє повне, своєчасне й систематизоване розкриття всіх відповідних відомостей щодо бюджетно – фінансової діяльності, а серед рекомендацій щодо повного розкриття змісту бюджетної прозорості висуває вимоги не лише до бюджетної інформації, але й в більш широкому сенсі – із включенням зобов'язань та активів уряду. Тобто реальний зміст поняття «прозорість (транспарентність) бюджету» так, як її визначають у розвинених країнах світу, містить розкриття інформації щодо всіх аспектів публічних фінансів та має назву «фіскальна транспарентність».

Міжнародний валютний фонд визначає фіскальну транспарентність наступним чином: «Публічна відкритість щодо структури уряду та його функцій, намірів податково-бюджетної політики, рахунків публічного сектору та прогнозів. Вона охоплює швидкий доступ до надійної, загальної, своєчасної, зрозумілої та міжнародно порівняної інформації про діяльність уряду у такий спосіб, щоб електорат і фінансові ринки могли точно оцінити фінансову позицію уряду і реальні витрати й вигоди діяльності уряду, включаючи теперішнє та майбутнє їх економічне і соціальне значення» [3].

Отже, акцент робиться на тому, що дана інформація стосується абсолютно всіх аспектів діяльності державного уряду: чіткі й зрозумілі повноваження державних органів, обґрунтованість цілей фіскальної та бюджетної політики, якісний облік та звітність у сфері державних фінансів, наявність аналітичних розрахунків та оцінок і врахування рекомендацій міжнародних стандартів щодо статистичних даних, наявність державних аудиторських висновків.

При цьому наголошується на необхідності дотримання вимог щодо якісних характеристик наданої інформації (актуальність, надійність, своєчасність, зрозумілість, порівняльність, доречність і т.д.).

Можна зробити висновок, що транспарентність (прозорість) є поняттям, багатим ширшим за відкритість, тому що передбачає не тільки факт розкриття інформації, але і її повноту, достовірність і зрозумілість для широкого кола користувачів. Тобто поняття «відкритість» базується на кількості оприлюдненої інформації, а «транспарентність» - в тому числі і на її якісних характеристиках.

Література:

1. Lucas Robert. *Econometric Policy Evaluation: A Critique*. - Carnegie-Rochester Conference Series on Public Policy, 1, 1976, pp. 19-46

2. OECD Best Practices for Budget Transparency [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/gov/budgeting/best-practices-budget-transparency.htm>

3. Manual on Fiscal Transparency [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.imf.org/>

РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Журавльова Т.О.

к.е.н., професор,

зав. кафедрою економіки та моделювання ринкових відносин

Дащенко С.В.

студентка курсу 2 ск,

спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування”

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Розвиток повноцінного ринку страхування є важливою умовою для підвищення добробуту населення та сталого економічного зростання. В Україні цей сектор знаходиться на стадії розвитку і має деякі проблеми. Але враховуючи євроінтеграційні орієнтири нашої держави ринок страхування набуває пріоритетного значення в економічному та соціальному аспектах політики України.

Євроінтеграція є об'єктивним процесом поступового наближення та взаємопроникнення близьких за рівнем розвитку країн та формування на цій основі спільного політичного, економічного, торговельного, фінансового і валютного простору. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої, визначає перелік страхових і пов'язаних зі страхуванням послуг [1]: пряме страхування (зокрема спільне страхування), у т.ч. страхування життя та страхування інше, ніж страхування життя; перестраховування та ретроцесія; страхове посередництво, зокрема брокерські операції та агентські послуги; послуги, що є допоміжними стосовно страхування, зокрема консультаційна діяльність, актуарні послуги, послуги з оцінки ризику та послуги з вирішення претензій. Тому потребують обговорення питання впливу рішення про Євроінтеграцію на перспективи розвитку